

Legislativní rada vlády

Č.j.: 465/12

V Praze dne 24. ledna 2013

Výtisk č.:

S t a n o v i s k o

**Legislativní rady vlády k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 219/2000 Sb.,
o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění
pozdějších předpisů, a některé další zákony**

I.

K celkovému zaměření návrhu

Cílem předloženého návrhu zákona je zefektivnit, zrychlit a zjednodušit procesy nakládání s majetkem státu, a to například zrušením schvalovacího oprávnění Ministerstva financí při převodech nemovitého majetku státu do vlastnictví nestátních subjektů; současně byla posílena úloha Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových v oblasti nakládání s nepotřebným majetkem státu. Návrhem je rovněž rozšířena možnost zřizovatele, věcně příslušných ústředních správních úřadů vyhradit si schvalování vybraných majetkových dispozic vůči řízeným organizačním složkám státu a státním organizacím (při převodu věcí, které mají strategickou povahu nebo značnou peněžitou hodnotu, si schválení příslušné smlouvy může vyhradit vláda). Ke zvýšení transparentnosti a posílení protikorupčního prostředí při nakládání s majetkem státu by měla přispět úprava týkající se centrálního registru majetku státu a centrálního registru administrativních budov. Návrh zákona obsahuje rovněž nezbytné návrhy novel souvisejících zákonů.

II.

Vztah k právu EU

Návrhem zákona není do právního řádu České republiky implementováno právo EU a návrh není s právem EU v rozporu.

III.

Způsob projednání návrhu

Původní předkladatelem předložený návrh zákona byl projednán v připomínkovém řízení, jehož výsledky jsou uvedeny v předkládací zprávě a v části IV. předloženého materiálu. Návrh zákona je podle předkladatele předložen bez rozporů.

Původní předkladatelem předložený návrh zákona byl projednán pracovními komisemi Legislativní rady vlády pro finanční právo, pro soukromé právo a pro správní právo. Návrh zákona byl rovněž projednán pracovní komisí Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace (RIA) a její stanovisko je uvedeno v příloze k tomuto stanovisku. Legislativní rada vlády jej projednala na svém zasedání dne 28. června 2012; jednání Legislativní rady vlády bylo přerušeno s tím, že předkladatel návrh zákona přepracuje v intencích připomínek uplatněných členy Legislativní rady vlády.

V návaznosti na závěry jednání Legislativní rady vlády předkladatel předložil dne 9. ledna 2013 upravené znění návrhu zákona. Legislativní rada vlády projednala upravené znění návrhu zákona na svém zasedání dne 24. ledna 2013.

Toto stanovisko je zpracováno již k upravenému znění předloženého návrhu zákona.

IV.

Návrh změn

Legislativní rada vlády doporučuje návrh zákona, kterým se mění zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, upravit takto:

K části prvníK čl. IK úvodní větě

Tečku za slovy „407/2012 Sb.“ vypustit.

K bodu 1

V odstavci 2 slovo „přiměřeně“ vypustit.

K bodu 6

V § 14c slova „konkrétních případech se postup podle ustanovení § 14a a 14b nepoužije“ nahradit slovy „případech se ustanovení § 14a a 14b nepoužijí“.

K bodu 8

Bod uvést v tomto znění:

„8. V § 18 úvodní části ustanovení se slova „podle § 24 odst. 2“ nahrazují slovy „ve veřejné dražbě“.“.

Za bod 8 vložit nový bod návrhu novely a uvést jej v tomto znění:

„X. V § 18 písm. b) se slova „přednostů a dalších zaměstnanců okresních úřadů,“ zrušují.“.

V návaznosti na to následující body části první čl. I návrhu zákona přečíslovat.

K dosavadnímu bodu 9

1. V § 19 odst. 1 větě třetí slovo „zákona“ vypustit.
2. V § 19 odstavce 5 a 6 uvést v tomto znění:

„(5) Pokud příslušná organizační složka (§ 9) nevyužila postup podle odstavců 3 nebo 4, naloží s majetkem podle jeho povahy a stavu a je-li majetek způsobilý k dalšímu využití, naloží s ním ve prospěch jiné organizační složky, která jej potřebuje pro zabezpečení výkonu své působnosti nebo činnosti anebo která jej převezme ve veřejném zájmu; to platí obdobně i pro nakládání s nepotřebným majetkem, který převzal Úřad podle odstavce 3 anebo organizační složka podle odstavce 4. Nabídka jiným organizačním složkám se v případě nemovitých věcí, bytů a nebytových prostorů provádí vždy prostřednictvím příslušného registru, ve kterém je tento majetek evidován (§ 14a, 14b), nebrání-li tomu uplatnění postupu podle ustanovení § 14c. Nabídka ostatního majetku se provádí na portálu veřejné správy. Je-li to účelné, lze nabídku jiným organizačním složkám uskutečnit souběžně i jiným vhodným způsobem.

(6) Naložit s majetkem ve prospěch právnických a fyzických osob lze teprve poté, neprojeví-li o majetek zájem jiná organizační složka a nebrání-li tomu ani veřejný zájem. Postup při nakládání s majetkem, o který neprojevily zájem jiné organizační složky ani právnické nebo fyzické osoby, upraví prováděcí právní předpis.“.

K dosavadnímu bodu 12

Bod uvést v tomto znění:

„X. V § 21 odst. 2 se slova „a 2“ nahrazují slovy „až 3“ a slova „odst. 3 až 6“ se nahrazují slovy „odst. 4“.“.

K dosavadnímu bodu 13

Bod uvést v tomto znění:

„X. § 22 zní:

„§ 22

„(1) Při úplatném převodu věci se vhodný zájemce o koupi, s nímž bude organizační složka jednat o uzavření smlouvy, zjistí ve výběrovém řízení, anebo se věc prodá ve veřejné dražbě⁴⁰⁾, popřípadě se k uzavření smlouvy využije veřejná soutěž o nejvhodnější nabídku. V odůvodněných případech lze uskutečnit přímý prodej vybrané osobě. Postup při zjišťování zájemců o koupi a postup při

stanovení podmínek, termínů a kritérií ve výběrovém řízení upraví prováděcí právní předpis.

(2) Při úplatném převodu věci organizační složka sjedná¹⁶⁾ cenu nejméně ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak³⁵⁾. Obdobně postupuje při stanovení minimální kupní ceny v rámci podmínek výběrového řízení a veřejné soutěže o nejvhodnější nabídku anebo při stanovení nejnižšího podání pro účely veřejné dražby. Tím není dotčena možnost přiměřeného snížení minimální kupní ceny v dalším kole výběrového řízení nebo v nové veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku, opakovaných pro nezájem, nebo možnost snížení výše nejnižšího podání při opakované dražbě, nebyl-li předmět dražby vydražen.

(3) Bezúplatně lze věc převést pouze ve veřejném zájmu, anebo je-li bezúplatný převod hospodárnější než jiný způsob naložení s věcí nebo stanoví-li tak zvláštní právní předpis.

(4) Zřizovatel si může zcela nebo zčásti vyhradit schvalování smluv o převodu věcí s výjimkou silničního pozemku, u kterého z důvodu změny kategorie nebo třídy pozemní komunikace dochází k převodu do vlastnictví osoby, která má být podle zvláštního právního předpisu^{38a)} vlastníkem pozemní komunikace se změněnou kategorií nebo třídou, pokud je uzavírají jím zřízené organizační složky a nejde přitom o postup podle ustanovení § 15 odst. 2. Není-li zřizovatele, může si schvalování uvedených smluv vyhradit věcně příslušný ústřední správní úřad, a není-li ho, Ministerstvo financí.“.

Poznámky pod čarou č. 36, 36a, 37 a 38 se zrušují.“.

K dosavadním bodům 14 a 15

Body vypustit.

V návaznosti na to následující body části první čl. I návrhu zákona přečíslovat.

K dosavadnímu bodu 16

V § 23 slova „odst. 3 a 4“ nahradit slovy „odst. 4“.

K dosavadnímu bodu 18

V § 24a odst. 1 větě poslední slova „odst. 3“ nahradit slovy „odst. 4“.

Za dosavadní bod 22 vložít nový bod návrhu novely a uvést jej v tomto znění:

„X. V § 37 odst. 3 se slova „a 2“ nahrazují slovy „až 3“.“.

V návaznosti na to následující body části první čl. I návrhu zákona přečíslovat.

K dosavadnímu bodu 23

Bod uvést v tomto znění:

„X. V § 44 odst. 2 se slova „odst. 3 až 6“ nahrazují slovy „odst. 4“.“.

K dosavadnímu bodu 24

Bod uvést v tomto znění:

„X. V § 45 odst. 2 se slova „§ 22 odst. 6“ nahrazují slovy „§ 22 odst. 4“ a slova „odst. 2“ se zrušují.“.

Za dosavadní bod 24 vložít nový bod návrhu novely a uvést jej v tomto znění:

„X. V § 47 odst. 1 se slova „, popřípadě jeho správa“ zrušují.“.

V návaznosti na to následující body části první čl. I návrhu zákona přečíslovat.

K dosavadnímu bodu 26

Bod uvést v tomto znění:

„X. V § 48 odst. 1 se slova „a při jeho správě“ zrušují a slova „a zřizovatelé těchto organizačních složek; není-li jich, provádí kontrolu“ se nahrazují slovy „, zřizovatelé organizačních složek a“.“.

Za dosavadní bod 27 vložít nový bod návrhu novely a uvést jej v tomto znění:

„X. V § 49 odst. 3 se slova „nebo při jeho správě“ zrušují.“.

V návaznosti na to následující body části první čl. I návrhu zákona přečíslovat.

Za dosavadní bod 30 vložít nový bod návrhu novely a uvést jej v tomto znění:

„X. V § 59 odst. 2 se slova „odst. 2“ nahrazují slovy „odst. 3“.“.

V návaznosti na to následující body části první čl. I návrhu zákona přečíslovat.

K dosavadnímu bodu 31

V odstavci 6 slova „odst. 3“ nahradit slovy „odst. 4“.

Za dosavadní bod 31 vložit nový bod návrhu novely a uvést jej v tomto znění:

„X. V § 60c odst. 3 se slova „odst. 2“ nahrazují slovy „odst. 3“.“.

V návaznosti na to následující body části první čl. I návrhu zákona přečíslovat.

K dosavadnímu bodu 32

Za slova „odst. 1“ vložit slova „úvodní části ustanovení“.

K dosavadním bodům 33 a 34

V úvodní části textu bodů slova „odst. 1“ vypustit.

K dosavadnímu bodu 35

Bod uvést v tomto znění:

„X. V § 65 písmeno f) zní:

„f) postup při zjišťování zájemců o koupi a postup při stanovení podmínek, termínů a kritérií ve výběrovém řízení (§ 22 odst. 1),“.“.

K dosavadnímu bodu 36

1. V úvodní části textu bodu slova „odst. 1“ vypustit.
2. Písmeno „d)“ nahradit písmenem „g)“.

K dosavadnímu bodu 37

Slova „odst. 1“ vypustit.

K dosavadnímu bodu 38

1. Úvodní část textu bodu uvést v tomto znění:
„V § 65 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavcem 2, který zní:“.
2. Odstavec 3 označit jako odstavce 2.

K čl. IIK bodu 2

Slova „odst. 3“ nahradit slovy „odst. 4“.

K části druhé

K čl. III

K úvodní větě

Za slova „§ 20a, který“ vložit slova „včetně nadpisu“.

K části třetí

K čl. V

K úvodní větě

Slovo „a“ za slovy „349/2009 Sb.“ nahradit čárkou a za slova „381/2009 Sb.“ vložit slova „a zákona č. 350/2012 Sb.“.

K části čtvrté

K čl. VII

K úvodní větě

Slovo „a“ za slovy „223/2009 Sb.“ nahradit čárkou a za slova „485/2011 Sb.“ vložit slova „zákona č. 396/2012 Sb. a zákona č. 399/2012 Sb.,“.

K části páté

K čl. VIII

K úvodní větě

Za slova „§ 11a, který“ vložit slova „včetně nadpisu“.

K části osmé

K čl. XII

Článek uvést v tomto znění:

„Čl. XII

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2014, s výjimkou ustanovení čl. I bodu 6, pokud jde o § 14a, a bodu ..., pokud jde o § 65 odst. 2 písm. a), která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2015.“.

K důvodové zprávě

1. Důvodovou zprávu upravit tak, aby odpovídala vládou schválenému návrhu zákona.
2. Číslování stránek důvodové zprávy navázat na číslování stránek vládního návrhu zákona.

K platnému znění navrženými novelami dotčených částí zákonů s vyznačením navrhovaných změn

Do tohoto platného znění promítnout všechny změny předloženého návrhu zákona schválené vládou.

V.

Závěr

Legislativní rada vlády doporučuje vládě s c h v á l i t návrh zákona, kterým se mění zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, a přijmout k němu usnesení vlády a v něm stanovit:

„V l á d a

I. s c h v a l u j e návrh zákona, kterým se mění zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, s úpravami podle připomínek obsažených ve stanovisku Legislativní rady vlády;

II. u k l á d á ministru financí vypracovat konečné znění vládního návrhu zákona podle bodu I tohoto usnesení;

III. p o v ě ř u j e

1. předsedu vlády předložit vládní návrh zákona podle bodu I a II tohoto usnesení předsedkyni Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky k dalšímu projednání,

2. ministra financí, aby odůvodnil vládní návrh zákona v Parlamentu České republiky.“.

JUDr. PhDr. Petr M l s n a , Ph. D.

ministr

a předseda Legislativní rady vlády

Stanovisko komise pro hodnocení dopadů regulace

k návrhu

novely zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 201/2002 Sb., o Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, ve znění pozdějších předpisů

I. Úvod:

Návrh zákona je předkládán v návaznosti na vnitřní zadání reflektující úkoly vlády v oblasti konsolidace veřejných rozpočtů a jeho zpracování bylo zařazeno do Plánu legislativních prací vlády pro rok 2011. Schvalovací oprávnění (a také povolování výjimek a předchozí souhlasy) podle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky (dále jen „ZMS“) jsou v případě Ministerstva financí jednou z forem naplňování jeho obecné působnosti ústředního správního úřadu na úseku hospodaření s majetkem státu a spolu se schvalovacím oprávněním dalších vybraných ministerstev (Ministerstvo kultury, Ministerstvo životního prostředí) sledují především účel preventivní kontroly majetkoprávních výstupů státu ve vybraných případech. Současně při svém verifikačním efektu ve vztahu k postupu a rozhodnutím příslušné organizační složky státu nebo státní organizace v působnosti ZMS a relativně nezávislém uplatňování představují významný protikorupční mechanismus.

Důsledný a kvalitní výkon této agendy ovšem zároveň pro MF dlouhodobě představuje zdroj kritiky za značnou délku schvalovacího procesu zejména

u smluv, kterými dochází ke zcizování státního majetku ve prospěch nestátních subjektů (schvalování podle § 22 odst. 3 ZMS) – v průměru jde o více než půl roku. Jak správně uvádí zpráva, že ze strany uvažovaných nabyvatelů pak samozřejmě v této kritice často hraje roli pochopitelný zájem motivovaný např. délkou doby, po kterou mají k dispozici prostředky na úhradu kupní ceny (úvěry, půjčky), provozními důvody či potřebou přikročit k rekonstrukci a úpravám na majetku a pod., převádějící organizační složky státu a státní organizace zase argumentují případnou nutností dále vynakládat určité prostředky na ostrahu či základní péči o majetek a zhoršováním jeho stavu.

Toto stanovisko reaguje na „Závěrečnou zprávu o hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad – RIA“ předloženou předkladatelem, která sledovala předepsanou strukturu zprávy.

II. Připomínky a návrhy změn:

Tato novela zákona je předkládána v souladu s Plánem legislativních prací vlády pro rok 2011-12. Předkladatel zpracoval a předložil Závěrečnou zprávu z hodnocení dopadů regulace (RIA), ve které je dobře popsána nově navržená úprava.

RIA velmi přehledně shrnuje devět okruhů problémů určených k řešení :

- A. přetrvávající vysoké časové nároky procesu nakládání s nepotřebným majetkem státu,
- B. potřeba posílení transparentnosti při nakládání s majetkem státu ve smyslu Strategie vlády, a to s akcentem zejména na dostupnost informací o případech nakládání s majetkem státu,
- C. nedostatek právního prostoru pro speciální postupy zpravodajských služeb České republiky při hospodaření s majetkem státu, ale také pro operativní formy nakládání s majetkem státu v rámci vybraných bezpečnostních sborů při řešení mimořádných událostí a krizových situací,
- D. potřeba zohlednit specifika hospodaření a nakládání s vybranými nebezpečnými látkami a zařízeními k jejich výrobě při určení organizační složky státu příslušné hospodařit s tímto druhem majetku,

- E. zastaralost pravidel pro určení výše úroku z prodlení u veřejnoprávních pohledávek státu,
- F. zvýšení průkaznosti evidence u vybraného majetku státu cestou jejího podřízení standardnímu režimu účetnictví,
- G. existence potenciálního výkladového problému v souvislosti s aplikací § 27 ZMS na případy používání státního majetku jako předmětu nebo prostředku služby poskytované státu (motivováno konkrétním kontrolním závěrem Nejvyššího kontrolního úřadu),
- H. potřeba nastavení operativnějších podmínek pro upuštění od vymáhání bagatelních pohledávek státu a provázání konečné povahy dispozice s pohledávkou státu formou jednostranného upuštění od jejího vymáhání s jednoznačným ukončením standardních povinností spojených s aktivní péčí o tento druh státního majetku,
- I. posílení reálné odpovědnosti příslušných organizačních složek státu a státních organizací a jejich zřizovatelů a správců kapitol státního rozpočtu při vybraných případech nakládání s pohledávkami státu.

Vedle nulového řešení byla navržena tři variantní řešení a posuzována dle devíti identifikovaných problémových oblastí a cílů:

1.varianta – nelegislativní opatření,

2.varianta Schvalovací oprávnění Ministerstva financí budou zachována v dosavadním zákonem stanoveném rozsahu, do ZMS však budou doplněny alternativní fakultativní postupy pro organizační složky státu a zčásti i pro státní organizace v působnosti ZMS, jimiž se především umožní část případů nakládání s nepotřebným majetkem státu nasměrovat na Úřad pro zastupování státu ve věcech majtkových (dále jen „Úřad“) a transparentně zveřejňovat.

3.varianta Schvalovací oprávnění Ministerstva financí při zcizování státního majetku bude jakožto nejfrekventovanější zrušeno bez náhrady, do ZMS budou navíc doplněny alternativní fakultativní postupy pro organizační složky státu a zčásti i pro státní organizace v působnosti ZMS, jimiž se především umožní část případů nakládání s nepotřebným majetkem státu nasměrovat na Úřad pro zastupování státu ve věcech majtkových doplněný transparentním zveřejněním.

Předkladatel následně prozkoumal dotčené subjekty a posoudil náklady a přínosy druhé a třetí varianty (první varianta nenaplnila požadované náležitosti). Vzhledem k charakteru primárního cíle, jímž je v případě řešení problému ad A pouze obecně předpokládaná časová úspora bez možnosti bližšího vymezení či

odhadu zkrácení celkového procesu nakládání s nepotřebným majetkem státu, je obtížné náklady a přínosy kvantifikovat v peněžním vyjádření a předkladatel je prezentuje pouze věcným popisem; lze souhlasit s tím, že povahová různost specifikovaných nákladů a přínosů navíc do určité míry ztěžuje jejich vzájemnou porovnatelnost.

K oslabení resp. eliminaci rizik spojených s korupcí by měla přispět výslovná preference transparentních forem nakládání s majetkem státu, jako jsou (již tradičně) výběrová řízení, ale také veřejné dražby, stejně jako zaváděné zveřejňování.

Okruh konzultovaných subjektů byl ovlivněn věcným zaměřením identifikovaných problémů spojených s interním procesem majetkoprávního jednání státu jako vlastníka, v jehož rámci byly zjištěny, a byl proto v této fázi orientován zásadně na státní instituce. Naopak další konzultace mimo tento rámec nebyly vyhodnoceny jako účelné a konstruktivní.

Zásadní připomínky z meziresortního připomínkového řízení vůči navrženému řešení jsou ve zprávě zaznamenány.

Výsledné řešení vychází v souladu s analýzou RIA z varianty 3 doplněné o vhodné formy posilující transparentnost v procesech nakládání s majetkem státu představované perspektivně centrálním registrem majetku státu jako součástí informačního systému státní pokladny a již existujícím centrálním registrem administrativních budov (dále též „CRAB“), jehož správcem bude Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. Po legislativně technické stránce je navrhované řešení těchto a dalších změn v ZMS provázeno návrhem již zmíněné novely zákona č. 114/1992 Sb., a dále novely zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů, a to s ohledem na nutné vytvoření zákonného prostoru pro Úřad, v rámci kterého bude moci realizovat veřejné dražby jako dražebník.

Administrativní náročnost nebyla samostatně předmětem hodnocení, protože dle předkladatelů „porovnávané varianty by v komplexu neměly být doprovázeny jejím zásadním poklesem ani nárůstem (varianta 0 – je zachován schvalovací

proces, stav se nemění, varianty 2 a 3 sice na jedné straně budou znamenat omezení nebo eliminaci administrativy při schvalování, ale administrativa bude spojena i s novými postupy při nakládání s majetkem státu, na nichž se bude podílet Úřad“. V oblasti administrativní zátěže se nepočítá s jejím zvýšením pro občany a veřejnou správu, což lze v případě této partikulární úpravy akceptovat. Úsporu času podpořenou uvedenými počítačovými systémy by mělo podle názoru zpravodaje doplnit také očekávané zlepšení kvalitativních parametrů administrativních procesů (zejména jejich transparency).

Komise RIA na svém jednání dne 15. června 2012 uplatnila k závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace drobné připomínky, ke kterým předkladatel promptně přihlédl a předložil adekvátní finální znění zprávy RIA.

III. Závěr:

Komise RIA předloženou Závěrečnou zprávu z hodnocení dopadů regulace **doporučuje k schválit.**

Vypracoval: Prof. Ing. Michal Mejstřík, CSc.

Prof. Ing. Michal Mejstřík, CSc., v.r.
předseda kom